

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 » — »
 Negyedévre . . . 2 » 50 »
 Egy óra . . . — » 85 »
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. tábla átellenében,
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratot vissza nem adunk
 —
Hirdetéseket
 a kiadóhivatal vesz föl.

Kakuktojások.

Pécs, 1898. augusztus 10.

»A politika berkeiben csupa kakukfutty hangzik s a fészekbe akarják csempészni a kakuktojásokat.« Ez a jellemző mondat ragadta meg figyelmünket abban a röpiratban, a mely »Uj alakulás« címen Tetétlen álnévű szerzőtől most jelent meg a Légrády testvérek nyomdájában. Soha szerző találóbban nem jellemezhetette munkájának intencióját, mint Tetétlen ur tette a fenti kijelentéssel, mert csak a vak nem látja, hogy a függetlenségi fészekbe kormányparti kakuktojást akar becsempészni s ezért szép függetlenségi nótát próbál fütyülni, de az a bizonyos kakukszó azért mégis csak kibangzik az énekéből s még bántóbbá teszi kiabálását.

Bizony nagy zavarban lehet szegény Bánffy báró, hogy ilyen madarak veszik védő szárnyaik alá. Ha következetesen meg akar maradni mostani álláspontján, bátran elhessegethetné ezeket a kakukmadarakat, mert míg eljárásában a törvényre támaszkodik, osztatlanul mögötte áll az egész nemzet s nincs mit tartania véstől, vihartól. Uj provizoriumba nem megy bele, az osztrák 14-ik §. alapján nem egyezkedik, mert mindezt tiltja a törvény: ez világos és helyes politika, mert egyenes uton jár, ámde ez csak a jelen politikája; hogy a jövőben mi fejlődik ki belőle, arra

nézve még teljes homályban vagyunk s ez az, a mi aggasztó a dologban.

Ha a kormány a megkezdett törvényes uton akar haladni mindvégig, akkor az osztrák alkotmányos képviselői hozzájárulásának elmaradása esetén, a mi most már minden kétséget kizár, törvény szerint nem tehet mást, mint létesíti a gazdasági különválást, a mely esetben egyik magyar párt részéről sem tarthat támadástól. De hát a jövőre nézve, úgy látszik, Bánffy báró másban töri a fejét, mert már ismételt felütötte fejét a kormány sajtójában az a hír, hogy Bánffy nem akarja a különválást keresztülvinni, hanem módját akarja ejteni, hogy Ausztriával a közösség fentartására nézve tranzakció létesülhessen s ezt a módot már állítólag meg is találta.

Hogy ez a mód sem Magyarország érdekének, sem a törvénynek nem valami nagyon felelhet meg, az következtethető először abból, hogy azt olyan nagyon a véka alá rejtve tartják, s másodsor abból, hogy a politika berkeiben egyik kakukmadarat bocsátják szabadjára a másik után, hogy az ellenzéki pártok fészkeibe becsempészszék a gazdasági közösség kakuktojásait.

A mult héten is szállongott már egy ilyen kakukmadár a »Frázis nélkül« című röpirat képében, a melynek kormányparti

szerezője agrárius köpenybe burkolózva, a nemzetipártot igyekezett meggyőzni a közös vámterület egyedül üdvözítő voltáról s a különválás óriási veszedelméről, a melyet a szigorúan törvényes álláspont feláldozásával is el kell háritani; most pedig az oroszánbörbe bujt Tetétlen a függetlenségi pártot akarja megnyerni, hogy adja be szó nélkül a derekát Bánffynak és segítse őt ismeretlen tervének kivitelében, mert olyan új alakulásnak néz eléje a monarchia, a mely *nem ismeri egyedül üdvözítő eszmeképen sem a nemzeti kardbojtot, sem az önálló vámterületet.*

Kuruc magyarnak, töröl metszett függetlenséginek iparkodik feltüntetni magát Tetétlen ur, de az oroszánbört nagyon ügyetlenül hordja, úgy hogy minden lépésnél kilátszik alóla a lóláb. Azon kezdi, hogy legyalázza Bánffyt a sárga földig, a parlament *dummer Augusztjának* mondja, aki Demosthenestől csak a dadogást tanulta el s a tanulatlan embernél is járatlanabb; a végén pedig oda lyukad ki, hogy Bánffyt kell támogatni mindhalálig, mert ő az, aki az osztrák Habsburg házat át fogja formálni magyar Habsburg házzá s ezzel végbemegy az a nagy átalakulás, hogy *az uralkodó minden egyéb országát Magyarország támogatására rendeli* s akkor majd a többi országokra háramlik a mi eddigi keserű hivatásunk, hogy keressék a magyar uralkodóházhoz való viszonynak ama for-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Beteg vagyok . . .

Beteg vagyok, édes!
 S ha szólítalak téged,
 Nem hallod szavam;
 Nem jössz átkarolni,
 Nem jössz lecsókolni
 Lázás ajakam!

Ágyam nem veted meg
 S féltő szerelmednek
 Nyoma nincsen itt;
 Gyűrött fejemalját
 Meg nem igazítják
 Áldott kezeid!

Homlokom ha izzad,
 Hogy te megsimítsad,
 Nem jössz, nem sietsz;
 S aggódva nem kérded,
 Fájdalmat hol érzek,
 Ha felsziszszenek!

Hogy megvigasztaljal,
 Édes reményt adjál,
 Úgy hiányozol;
 Nem segít senki más,
 Semmi vigasztalás
 Özvegy párodon!

Csak te segíthetnél,
 Ha mellettem lennél,
 Tudom, érezem;
 Csak a te szerelmed
 Adna segédelmet,
 Enyhülést nekem!

Mert a lázas álom,
 Hogyha szempillámon
 Győzve úr leszen:
 Megnyugoszom, édes
 És boldog igézet
 Száll át lelkemen!

Itt vagy ekkor nálam,
 Ajakad csókjával
 Gyógyulást hozol . . .
 Fájdalmam megenyhül
 Égi szerelmedtől.
 Drága angyalom!

Honthy István.

Hit, remény, szeretet.*)

Kint bolyongok az utcán. Lábam alatt csikorog a megfagyott hó, fejem fölött tündöklök a csillagos ég, körülöttem ragyog a

*) »Hangulatok.« Irta: Semsey Gyula. Nagybecskerek. Ára 1 frt.

fényes kirakat, bensőmben pedig elégtelenség ütött tanyát.

Siető, csomagokat cipelő emberekkel találkozom. Arcuk kipirulva, mintha megelégedést fejezne ki, de legtöbbje ránehezedő gondját még sem tudja elpalástolni. Szemük csillog, mégis mintha tekintetük az öröm kifejezése mellett aggodalmat rejtene.

Megállok egy fényes kiraktnál.

Rongyos, didergő gyermek ácsorog ott, szemével majd elnyeli a neki elérhetetlen tárgyakat. Arcáról lerí az éhség és lerí még más valami is, annak a kifejezése, hogy képes tovább is fájni, éhezni, csak hagyják ott gyönyörködni, bámulni.

Mindene neki e kirakat. Legragyogóbb álmaiban sem látott, még kevésbé birt oly dolgokat. Fogalma nincs, minek hívják, mire használják a látott tárgyakat, hogyan mulatnak velők, miképp bánjon azokkal, de azért ő csak nézi, egyre nézi.

S amint így ácsorog, így néz e gyermek, boldogabb min' én, mert hisz, remél, szeret. Hite elhagyja, reménye megcsalja, szeretete kigunyolja most és a jövőben, de azért még hisz, remél, szeret.

Sohasem szerettem a fényes kirakatokat. Megengedem, hogy az izlést finomítja. Az is igaz, hogy az emberi munkát, találékonyságot, tehetséget hirdeti, de irigységkeltőnek, a rossz gondolatok fölbujtogatójának tartom egyuttal azokat.

máját, mely legelőnyösebb az ő nemzeti állásuknak.

Ezt a merész fantáziát azzal koronázza meg a pszeudó-függetlenségi szerző, hogy nagy bátran kimondja ítéletét, mely szerint a *Habsburg-ház most maga lemondott osztrák voltáról és magyarrá válik*. Bizonyítják ezt Bánffy nemzeti vívmányai: a magyar udvarnagy, a millenáris főhercegek, a katonai akadémia, a tiz szobor és az április 11. (!) Kár, hogy nem tette hozzá a Vaskapu-megnyitást, a zágrábi háromszinű rongy történetét s még több hasonló épületes dolgokat.

Persze a mikor Tetétlen ur szerint onnan felülről kezdik meg a nagy akciót (a lemondást az uralkodóház osztrák voltáról s tiszta magyarrá való átalakulását,) akkor ezt nekünk is hasonlóval kell viszonznunk. *Nem szabad azon tünődnünk, hogy a 14. §-sal csináljuk-e meg a kiegyezést vagy anélkül*; mert amikor a dinasztia lakást keres a szívében, nekünk nem szabad rideg könnyelműséggel kinézniünk egy §-t magunknak és az öklünkkel rácsapnunk: ezen megállunk.

Azokat a nemzeti ajándékokat (magyar udvarnagy, millenáris főhercegek stb.) most az egyszer nem pénzzel kell megfizetnünk a szellemes röpiratozó szerint, hanem olyan vizsorszolgálatokkal, a melyekre örömmel vállalkozhatunk, hiszen csak jogokat kell föláldoznunk. Tanácsolja is erősen a függetlenségi pártnak, hogy *szüntessen be a közjogi pontok körül minden tüzelést*. Persze ez a tanács épen most a legidősebb, a mikor nemcsak a gazdasági kiegyezés került válságba, hanem a legközelebbi időben az egész hatvanhetes közjogi alap gépezete is fölmondani készül a szolgálatot, mert ha Ausztriában — a mi nagyon valószínű — esztendőre sem tudják a parlament működését megindítani, akkor Tetétlen ur szerint is ott leszünk, hogy ha akarnók is fölemelni a kvótánkat, ezt nem tehetjük, mert nem lesz osztrák

kvótabizottság; közös költségvetést sem állapíthatunk meg, mert nem lesz osztrák delegáció.

Milyen jó lesz akkor, ha a függetlenségi párt nem akadékoskodik közjogi skrupulusokkal, mert hát — jegyezzük meg jól — azért mégis lesz ám közös költségvetés s lesz kvóta is, amely hozzájárulásunkat megszabja, ha nem is lenne osztrák delegáció, meg osztrák kvótabizottság. De hát a Tetétlen-féle idétlen tanács szerint a függetlenségi pártnak fölfelé meg kell értetnie, hogy nem az az intranzigens elem többé, amely nem tudná megérteni a fönt végbement változást, hanem kész azt engedékenységgel viszonzni, hogy a Habsburgoknak nyelvben és nemzeti érzésben való átalakulása magyarrá az önelhatározás fönséget hordja magán s ne tünjék föl olyannak, mint a melyet osztrák részről brutálisan provokáltak, magyar részről pedig a *kényszerhelyzet kihasználásával kicsikartak*.

Nos, ha az uralkodóház magyarrá akar lenni, ezt meg fogja tehetni Tetétlen ur utmutatása nélkül is úgy, hogy az egész nemzet osztatlan elragadtatással fogadja s ehhez nem is lesz szükség egyébre, csak a Bánffy-féle nemzeti vívmányok mellé engedje érvényesülni azokat a jogainkat, a melyek részünkre szentesített törvényben biztosítva lettek s akkor önmagától megszűnik a tüzelés az egész vonalon.

De hát épen a sűrű kakukrópkodásból tanulhatjuk meg, hogy nagyon is résen kell lennünk, nehogy a törvényben biztosított jogaink akkor kerüljenek terítékre, mikor azoknak a törvény betűje és szelleme szerint életre kelniök kellene.

H i r e k.

Pécs, 1898. aug. 10.

A drága liba.

Mióta a Bourgogne katasztrófája alkalmából nyilvánosságra jutott, hogy legtöbben a hajó első osztályu utasai közül jártak

Mikor ilyen toprongyos alak áll ott s bámul, akkor meg épen dühös vagyok a kirakatokra.

Hagyján, ha az ilyen még gyermek, mikor még az öntudat nem fejlődhetett ki benne, mikor még csak értelmetlenül gyönyörködik és legfőleg csak vágyat érez. De ha nagyobb már, ha a gyönyörködés nem elégszik meg a vágy pusztá érzetével, ha irigységet kelt, elégtelenséget szül s birni is akarja, ha föltámasztja az emberben szunnyadó összes rossz tulajdonságokat, — ifju élete szenvedés testben és lélekben, ember sohasem lesz belőle, csak emberi állat.

Lelkemben meggyőződve, elmémben fölháborodva megyek tovább, hogy ne lássam a fényes kirakatot az ő nyomorgó bámulójával. Bánt a hó ropogása, félek a csillagos égre tekinteni, üldöznek a járókelők, elriasztanak az örvendező arcok, idegessé tesznek a mosolygó tekintetek.

Megyek, futok haza, hogy ne lássak, ne halljak semmit. Majdnem lerogyok karoszékembe és csak most jut eszembe, hogy karácsony van.

Karácsonyest van és én egymagamban ülök rideg szobámban.

Képzeletemben fölujulnak gyermekéveim. Viaszgyertyák lángjai tündérvilágot varázsolnak elő. S a gyermek hiszi, hogy valóban a jó Jézuska látogatja meg, reméli, hogy máskor is megemlékszik és szereti az Istent, hogy oly

jó hozzá. S a gyermek hite, reménye, szeretete: végtelen öröm, igaz boldogság s — ártatlan csalódás.

Évek mulnak, a gyermekből ifju lesz. Ismét kigyuladnak a karácsonyfa apró gyertyái, de nem tündérvilág már ez, hanem annál értékesebb: a szülői szeretetnek ragyogó nyilvánulása. S az ifju hisz a Mindenhatóban, remél a jövőben és szereti szüleit. S az ifju hite, reménye és szeretete: véges öröm, képzelt boldogság s — csalfa ártatlanság.

Forrong az idő, az ifju immár felnőtt ember. Meggyújtja a tündérvilág s a szülői szeretet költői jelképét s gyönyörködik, hogy örömet, boldogságot szerzett övéinek. S az ember hisz e boldogságban, remél a Teremtőben, szereti családját. De az ember hite, reménye, szeretete: ámitó öröm, pillanatnyi boldogság s — folytonos csalódás.

Igen! Igy kellett, így kellene lennie s nem így volt és másképen van. A Jézuska nem látogat el mindenkihez, a szülői szeretet nem nyilvánulhat mindenütt, a boldogságot nem szerezhetjük meg másoknak mindenkor.

Szerencse, hogy az a rongyos gyermek még nem tud ezekről gondolkodni! Ragyogó himpora, egyetlen ékessége, veleszületett kedvessége: hite, reménye, szeretete már zsenge korában megrendülne.

Karácsonyest van és én egymagamban . . .

Szeretteim távol, környezetem csupa idegen.

szerencsétlenül, azóta kétszer annyian utaznak a harmadik osztályon!

Ezt lapunk barátja jelentette ki tegnap délután öt órakor a szerkesztőségben.

Mert tessék jól megjegyezni, hogy lapunk barátja rendszeren öt órakor ront be hozzánk, mikor már lapzártakor vagyunk.

— Belefér-e még a lapba? Érdekes, szenzációs hirt hoztam! Csak rövid az egész.

Lapunk barátja rendszerint elutasító választ nyer; de azért nem enged.

— Pedig kár. Hátha holnap meglesz a reggeli lapban?

— Antul jobb lesz. Annak is csak kell valami szenzáció. Akár el is mondhatja nekik.

— É . . . é . . . én?

Lapunk barátja ezt neheztelő visszautasítással kérdi s hogy ennyi kudarcot elviselhesen, helyet foglal keleti kényelemre emlékeztető kerevetünkön s elmondja érdekes ujdonságát töviről hegyire.

— Ha már ma nem közlik, holnap legalább hosszabb lére is fölereszthetik. Esetleg hagyják ki a regényüket. Az csak ügyis lap-töltelék.

Lapunk barátja ezt gúnyos hangon börtököl mondani s ezzel akarja visszaadni a kölcsönt, hogy fentebb érdekes hírével más-hova utasítottuk.

S rendszeren úgy engeszteljük ki, hogy — kiegyezünk vele harminc percentre.

Ugyanis felkérjük, hogy írja ő meg a szenzációs hirt. Legalább másnap nem kell vele bajlódnunk. Ő megírja, mi a látszólagos közlést a felkéréssel megígérjük: ez ötven-ötven percent. Ha stílgyakorlatával készen van, távozik, e szavak között:

— Csak sietve irtam. Majd nézzék át.

Ez nekünk még husz percent haszon, mert az érdekes hirt ha úgy nézzük is át, hogy utoljára semmit se látunk belőle, fedez bennünket lapunk barátjának haragja elől a saját felhatalmazása, melylyel ránk bizta az — átnézést.

Nos hát lapunk barátja tegnap délután öt órakor, mikor a Bourgogne katasztrófájához fűzött saját véleményét, mint megcáfolhatatlan tényt konstataálta, így szólt:

— Tudok egy esetet . . .

— Mért nem mondja inkább: tudok egy dalt? Vágtunk a szavába.

Lapunk barátja nem jött zavarba erre, hanem szilárdan folytatá:

Gondolatban szeretteim között időzőm s látom őket vidáman, boldogan a karácsonyfa mellett üldögelni. Nem az fáj, hogy nem vagyok közöttük. Beteg lelkemnek nem okozna örömet a viaszgyertya lángja. De az fáj, hogy nélkülök elhagyatva vagyok teljesen, pedig bűnös lelkemnek boldogság másoknak ártatlan öröme.

Reményem porba hullott. Kinzóan rideg a valóság.

Álmodoztam én is egykoron, még nem is olyan régen. Most már ábrándjaim sincsenek. Nem sirok, hogy csalfa a remény. Fájó szívemnek nem enyhethető képzelet világa. De sirok, hogy nélküle szegény vagyok, pedig érző szívemnek gyönyör lenne a csalódás.

A hit régen elhagyott. A tudáshoz meggyarló vagyok.

Nekem is volt Istenem. Elcsábított tőle a gögös emberi elme. Nem az bánt, hogy nincs hitem, Gondolkodó szellememnek nem ad megnyugvást az érthetetlen. De bánt az, hogy nélküle is sötétségben vagyok, pedig kételkedő szellemem szomjuhozza a világosságot.

Mily boldog az a rongyos gyermek! Elméjét nem háborgatják ilyen gondolatok, lelkét nem mardossák kételyek, szívet nem szennyezik be tépelődések. Hisz, remél, szeret. Hite ugyan öntudatlan, reménye bár indokolatlan, szeretete még csak ösztönszerű.

Karácsonyest van.

Kályhámban lobogó lánggal ég a fa, asztalomon apró csecse-becsék, a falon arc-

— Ez az eset most történt a harmadik osztályon. Majd elmondom.

S nem is várta, hogy biztassuk, hanem belekezdett.

— Azt tudják, hogy most tértem haza nyári körutazásomból. Pécsről a magyar tengerhez, a Balatonhoz mentem. Füreden minden nap együtt sétáltam a hercegprimással. Hejh, de sajnáltam, hogy a pécsi püspöki szék már be van töltve! Micsoda hiteles forrásból küldött értesülések alapján utazhatott volna akkor becses lapunk püspökcsinálásban!

— Uram! ne felejtse . . .

— Jó, jó. Tudom, hogy önök egyáltalában nem utaznak kombinációkban . . . Hát Balaton-Füredről Tatra-Füredre, Tatra-Füredről Tisza-Füredre, Tisza-Füredről . . .

— Uram! még egy Füred és akkor . . .

— No, no. Csak legyenek nyugodtak. Onnan le Borvizre . . .

— Talán Borszékra?

— Mindegy. Legyen Borszék. Hát oda mentem. Onnan pedig . . . Találják ki, hova?

— Nem érünk rá találós mesékkel bajlódni.

— Nos hát Bukarestbe.

— Nem Bukarestbe?

— Nem. Én Bukarestnek hívom. Bukarest mindig rossz emlékeket idéz fel bennem. *Buk'* (itt lapunk barátja hiányjelet irt a levegőbe) *a rest* és jön utána *arrest* . . . Sokat tapasztaltam diákkoromban!

Egy mélyet sóhajtott és folytatá:

— Mikor Bukarestből haza indultam, annyira kifogytam a pénzből, hogy csak harmadik osztályon utazhattam. Tele volt a kupénk oláh asszonyokkal, emberekkel . . .

— Hát oláh fáta egy se volt?

— Nem. Én nem szoktam fátával, csak fátummal utazni. Itt is azt hozta a fátumom magával, hogy a nagy tolongásban rátaláltam ülni egy zsákra, ami egy oláh asszony mellett foglalta el a helyet a padon. De rémülten ugrottam fel, mert . . .

— Mert . . .

— Mert a zsák elkezdett gáogni!

— Ah, ne mondja. Hiszen ez kacsa!

— De bizony nem volt az kacsa, hanem liba. Egy igazi, eleven, élő liba, melyet a bukaresti menyecske vitt magával a zsákban.

— Jaj, a libám! kiáltotta s mintegy engesztelésül a megsértett libának, kinyitotta a zsák száját és kosarából friss kukoricával etetni kezdte azt.

E pillanatban belépett a kalauz.

— Hát az mi? Meg nem engedett tárgynak a kocsiba való behozataláért birságot fizet!

Az asszony persze mit tehetett mást, fizetett.

— Ej, ej, hogyan is lehet ide libát hozni? Sopánkodtak sajnálkozva, meg boszankodva is a zsufolt kocsiban az utasok.

— Hogyan lehet? Hát úgy, hogy Bécsbe megyek egy barátnőmhöz s annak viszem ajándékba ezt a libát. A saját nevelésem!

— Ime, megvolt a probléma. Egy romániai liba, a mit Bécsbe visznek. Ökör marad az ökör, ha Bécsbe viszik is; tartja a példa-beszéd. De mi lesz a romániai libából, mire Bécsbe utazik? Az asszonyával a harmadik osztályon.

— Nos hát, a többi az urak is kitalálhatják. Hányszor fizetett még birságpénzt a bukaresti asszony a libáért?

— Mondtuk már, hogy találós mesékkel nem foglalkozunk.

— No jó. Hát megmondom én. Hatszor. Mikor a határra értünk; aztán mikor hajóra szálltunk; majd mikor Mohácson a vonatra ültünk; azután Pécssett; majd Budapesten és végül Bécsben. Hát ez aztán drága liba volt, ugy-e?

— Drága, drága. De honnan tudja ön, hogy Budapesten és Bécsben is megbirságotlák az oláh asszonyt a libáért?

— Mert elkísértem egész Bécsig. Oly annyira érdeklődtem iránta.

— A liba iránt?

Lapunk barátja erre a kétértelmű kérdésünkre nem válaszolt, hanem köszönt és sietve eltávozott.

Napirend 1898. augusztus 11-én.

Naptár: csütörtök, aug. 11. — Róm. kath.: Tibor. — Prot.: Zsuzsanna. — Görög-kel.: (jul. 30.) János kat. — Zsidó: S. Ekw. 23. — Nap két 4 óra 35 perckor; nyugszik 7 óra 1 perckor. — Hold két 11 óra 29 perckor este; nyugszik 3 óra 19 perckor délután.

Időjárás: Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: Hűvös, szeles idő, keleten csapadék várható.

Rendkívüli városi közgyűlés d. e. 9 órakor. Városi közigazgatási bizottsági gyűlés d. e. 10 órakor.

— **(Személyi hírek.)** Hetey Sámuel pécsi püspök tegnap délután Pécsre érkezett s mivel sok elintézni való ügy igényli

De végzetem rejtélyes, sorsom kérelhetlen.

Végzetem nem hajlandó föllebbenteni fátyolát, csak egy lapot tart elém, melyre véres betűkkel írta rá: »Kétkedjél, családjal, szenvedj és sorsod megváltozik.«

Sorsom meg nem akar enyhíteni szigorán és keményen rám parancsolt: »Higyj, remélj, szeress és beteljesül végzeted.«

Mindkettőtől ridegen elutasítva, újból ki vagyok téve nyugtot nem hagyó gondolataimnak, mardosó lelki tépelődéseimnek s ezek türhetetlenné teszik a szoba meleg levegőjét, elviselhetetlenné az egyedüliséget.

Ott hagyom szobámat s kimegyek a szabadba.

Csend van. Az utcák zaja elhallgatott. A fényes kirakatok sötétek, mert bezárvák. Mosolygó arcok, derült tekintetek nem láthatók, mert a járókelők hazatértek. A toprongyos alak is eltűnt. Lábam alatt most még élesebben csikorog a megfagyott hó. A csillagos ég ragyogása még káprázatosabb.

Megyek, járok összevissza, céltalanul. Egyszer benézek egy ablakon, honnan világosság sugárzik ki. A karácsonyfa gyertyái vannak odabent meggyújtva, azok világítják meg a szobát. A fa alatt térdeplő gyermekek, mellettök agg szüleik.

Valami odaláncol, leköt állóhelyemhez oly erősen, hogy mozdulni sem tudok. Valami ellenálhatatlan hatalom kényszerít az ablakon

személyes jelenlétét, valószínűleg hosszabb ideig fog itthon maradni. *Lobkovitz* Rudolf herceg, hadtestparancsnok tegnap az esti gyorsvonattal Pécsre érkezett *Jáhl* Géza ezredes, vezérkari főnök és gróf *Szirmay* Elemér huszárfőhadnagy kíséretében. A hadtestparancsnok tiszteletére a pécsi törzstisztek közös lakomára gyűltek össze az este.

— **(Térzene.)** A 44-ik gyalogezred zenekara, holnap — csütörtökön — délután 1/2,7-től 1/2,8-ig a sétatéren térzenét ad a következő műsorral: 1. »*Die rothe Brigade*« induló Christoph Tódortól; 2. »*Pique Dame*« operette nyitánya Suppétól; 3. »*Román dalok*« keringő Ivanovicstól; 4. Jelenet és Cavatina a *Troubadour* operából Verditől; 5. »*Baby*« polka Obhlidaltól; 6. Egyveleg »*Excelsior*« balletből Marencotól.

— **(Kedvező statisztikai adatok.)** Pécs-Bányatelepen a mult hó leforgása alatt olyan kedvezők a statisztikai adatok a születések és halálozások számát tekintve, hogy ha a többi hónapokban is így lesz, az évi kimutatás is kiválóan kedvező eredményt fog felmutatni. Ugyanis a mult hónapban születési eset volt 24, halálozás csupán hat volt és kilenc pár lépett házasságra.

— **(Halálos szerencsétlenség.)** Tegnap borzasztó szerencsétlenség történt Sásdon, Kovács János jómódu gazda házában. Gabonát csépeltek az udvaron ló által vont géppel s a napszámosok között volt *Csonka* Éva tizenkét éves leány, a gazdának keresztlánya is, ki délben, a mikor a cséplés szünetelt, két barátnőjével a pajtába futott, a hol többek közt egy nehéz faszán is volt s a mint a leányok körülötte ugráltak eldől s olyan szerencsétlenül esett a kis *Csonka* Évára, hogy annak feje annyira behasadt, hogy az agyvelő is kilátszott rajta. A leány rögtön kiszünetelt, a hivatalos vizsgálat pedig megindított a részletek kiderítése céljából, de minden valószínűség szerint csak a véletlennek tudható be a nagy szerencsétlenség.

bebámulni s én — lélegzetemet is visszafojtva — csak nézem, egyre nézem az elém táruló képet.

Látom a gyermekek arcán az áhitatot, az átszellemülést, a szülők tekintetéből a megelégedést, az örömet. Szinte érzem a boldogságuk melegét. Hallom az imát és ajkam hangozson önkéntelenül utánuk mondja: »Mi atyánk.«

Oh te csodás hit! Tiszta és ártatlan lelkek tulajdona és boldogsága, tele rejtélylyel és magasztossággal, mily megnyugvást szerzesz az embernek, mily balzsamként csöpögteted be a lélekbe üdvösségedet!

Oh te csodásabb remény! Hivő és kétségbeesett lelkek megváltója és fentartója, tele ábránddal és káprázattal, mily nagy jóltevője vagy az embernek, mily nélkülözhetetlen része a földi örömeinek!

Oh te legcsodásabb szeretet! Gyarló test, halhatatlan lélek hite és reménye, tele emberi és isteni tulajdonsággal, mily véghetetlen hállával tartozik érted az ember, mily sokat köszön neked a boldogság!

A gyertyalángok kialusznak s mig a szobában és körülöttem sötétség támadt, bensőmben megnyugodva, gondolataimban lecsillapodva távozom a helyről és hazatérnek lefeküdni. Nincs már semmire szükségem. Nem nélkülözök már semmit. Nem vágyom semmi után. Nem háborgat semmi. Nyugodtan alhatom.

képek és mégis hidegnek, barátságatlanak találok lakóhelyemet.

Hiába vannak szeretteim, messziről nem érzem a szeretet melegét.

Hasztalan idézem föl a mult ábrándjait, az elhagyott remény vissza nem jön.

Hasztalan kísérlem meg, hogy higgyek, a jónál könnyebb és erősebb a rossz.

Gondolkodom, hogy tulajdonképpen mi bánt, mi fáj?

Az elhagyatottsághoz hozzászoktam, a gyermek boldogságát nem irigylem, az ifju örömet nem kívánom, a férfi megelégedettségét nem ismerem. S mégis szeretnék otthon lenni. Mégis szeretném látni a tündérvilágot, óhajtának melegedni a szülői szeretet lángjánál, vágyom a gyermek gondtalan boldogsága után, epedek az ifju zavartalan örömeért, kívánom a férfi önérzetes megelégedettségét.

Szegény rongyos gyermek! Te sohasem fogod ezeket ismerni és érezni. Mire ennyire jutnál, már nem hiszsz, nem remélsz, nem szeretsz, mert akkorra kiöl belőled mindent a nélkülözés, az elhagyatottság, az irigység s a fényes kirakat.

Hová menjek, hogy gondolataimtól megszabaduljak? Mit csináljak, hogy nyugodt legyek? Elmém pihenés után, lelkem boldogságért szomjazik. Ki tilt el a pihenéstől? Ki irigylő boldogságomat?

Nem tehetek egyebet, mint hogy fölkeresem végzetem, perbeszállok sorsommal.

— **(Halálozás.)** *Krautszak* Gyula, kinek egykor virágzó bőrkereskedése volt, tegnap, augusztus 9-én este meghalt.

— **(Önvédelemből emberhalál.)** Kálmán József csurgói földmives a napokban ittas állapotban ment az udvarhelyi kocsmába. Leült a mulatozók közé és iddógált tovább. Fízetéskor összeszólalkozott Horváth József kocsmárossal. Az ittas ember nekivadulva, egy üveget kapott fel, hogy a korcsmárost fejbe üthesse. Ez azonban elkapta az üveget és a másik kezével a földre taszította a részeg embert, hogy ezzel ártalmatlanná tegye. Kálmán végigterült a földön. Előbb azt hitték, hogy elaludt, hát ott hagyták, de később már hiába költögették — nem ébredt föl, halálát koponyarepedés okozta. Az orvosi boncolás konstatálta, hogy Kálmán koponyacsontja alig volt vastagabb, mint egy közönséges névjegy papírja.

— **(Eltűnt leány.)** *Szabó* Józsefné, Zsolnai-utca husz szám alatt lakó asszony nyolc éves kis leányával gyümölcsöt küldött tegnapelőtt testvérének, ki a Fejérvári-utcában szolgál. A kis leány még most sem tért haza s anyja tudakozódván a Fejérvári-utcában, azt a feleletet kapta, hogy ott nem járt a leánya. Most azután bejelentette az anya az esetet a rendőrségnél s keresik a kis leányt, kiről már két nap óta nem tudnak semmit hozzátartozói.

— **(Megcsipték a tilosban.)** Sokan szeretik a jó fogolypecsenyét s ezek közé tartozik *Erdős* Ferenc pellérdi hegybíró is, a ki ki is akarta elégiteni ebbeli vágyát és fogolyvadászatra indult egy estefelé. De szerencsétlenségére *Kálmány* József jegyző és *Razgha* Gyula segédjegyző megcsipték a tilosban és a puskát elkobozva tőle, jelentést tettek ellene a hatóságnál.

— **(Pécsi dalárdisták Aradon.)** Az Aradon tartandó dalünnepélyre, mint már jeleztük, a »Pécsi Dalárda« küldötteiként *Reberics* Imre alelnök, ifju *Eötvös* Gusztáv titkár és *Egerszeghy* Kálmán választmányi tag fognak elutazni. Holnap reggel indulnak utnak és így elég korán érkeznek meg, hogy a fogadtatást és az egész ünnepség lefolyását végignézhessek. A Vass-féle szállodában kaptak elszállásolást a pécsi küldöttek, kik egy szép koszorut fognak vinni magukkal, a város színeit viselő szalaggal diszítve. Rajtuk kívül még *Schneider* István igazgató-tanító fogja Pécsset képviselni Aradon, ki már ma reggel utnak indult, de mivel utközben egy-két helyen időzik néhány órát, körülbelül a holnap reggel indulókkal egyszerre fog megérkezni Aradra.

— **(A fa pusztítói.)** A mióta a milléniumi gyümölcsfaültető-bizottság Flóris Endre dr. pécsi ügyvédet kinevezte faültető előadónak, százával érkeznek hozzá a panaszok, hogy a nép nem engedi meg a földje végére, az országot mellé a faültetést. Egyes buzgó faiskolakezelőnek ezer, sőt kétezer gyümölcsfája is van a faiskolájában, de nem ültetheti ki az országot mellé, mert a nép azt mondja, hogy árnyékot vet és árt a földjének. Több helyütt vagy nyolcvanezer fát ki is tördeltek. A faültetők a bizottság előadójához folyamodnak, hogy védje meg őket munkájukban. Az előadó Darányi földmívelésügyi miniszterhez folyamo-

dott, hogy az ilyen utszélre ültetendő fákra nézve helyezze hatályba az erdőtvényt.

— **(Tűzrendészeti kihágás.)** Általánosan ismert dolog, hogy különösen a száraz nyári napok idejére szigorú utasítás hagyja meg a községek lakóinak, hogy udvarukban vízzel telt és oltásra alkalmas edényeket tartsanak, melyeknek esetleg kitörő tűz alkalmával jó hasznát lehet venni. A pécsi járásban most a csendőrök a községi előjáróság közbenjöttével megvizsgálják, hogy melyik községben s kik nem engedelmességek ennek a rendeletnek s az azt nem követőket feljelentik, minek következtében megbírságotlatnak. Legutóbb Martonfa községben tartatott ilyen vizsgálat, minek eredményeként öt gazda ellen tételtett feljelentés.

— **(Meglopott tanuló.)** A nyári vakációt arra használta fel egy keszthelyi, harmadik gimnáziumot végezett tanuló, hogy gyalog bejárta a környéket, nagyobb városokat és nemcsak tapasztalatokat szerzett, hanem egyes jólelkű emberek még pénzadományokkal is segítézték, úgy hogy egypár forintot már összegyűjtött magának vándorlása alatt. Utközben az utóbbi napokban egy társa is akadt, *Nagy* Gyula szabólegény személyében, a kivel tegnapelőtt együtt töltötték az éjjelt Magyar-Széken egy szűrűn aludva. Tegnap Pécsre érkezett a tanuló és midőn utána nézett pénzének, akkor vette észre, hogy hat forintja hiányzik. Más pedig nem lophatta el tőle azt, mint társa, *Nagy* Gyula, kit most feljelentett a pécsi rendőrségnél, a mely meg is indította a nyomozást a megszökött legény után, bár valószínű, hogy ha kézrekerül is, az ellopott pénz akkor már nem lesz meg nála.

— **(Botrány a temetőben.)** Tegnap, a mikor több frissen ásott sir is megkapta a maga lakóját, két nő ment ki a temetőbe egy hozzátartozójuknak sirjához, mely pár nap előtt még fűvel, gazzal volt benöve és más tekintetben is meglátszott rajta, hogy az idő rombolása miatt már tatarozásra szorul. Meg is bíztak ezzel a feladattal két sirásót, *Kozári* Jánost és Istvánt, a kik teljesítették a rájuk bízott munkát már napok előtt s midőn tegnap megbízóikat a rendbe hozott sir előtt látták, kérték tőlük fáradságuk díját. A nőknél azonban nem volt pénz s így nem tudták őket kifizetni, mire olyan méregbe jöttek, hogy szétrombolták a sirhalmot, köveket, gázt hánytak reá és a nőket is durva szavakkal illették, a miért azok jelentést tettek ellenük a rendőrségnél.

— **(Munkaadó és vállalkozó.)** Egyik baranyamegyei földbirtokos, mint évek hosszú során át, úgy most is vállalkozó utján gondoskodott aratókról. A vállalkozó fogadta föl a szomszédos vármegyéből az aratókat, azzal számolt el a földbirtokos és attól kapták az arató munkások fizetésüket. Azaz csak kapták volna, ha nézeteltérések nem merülnek fel a vállalkozó és az aratók között. A vállalkozót teljesen kifizette a földbirtokos, úgy a hogy azzal szerződésileg megállapodott, de a munkások nem jutottak a vállalkozóval egyezésre és előreláthatólag peres uton lesznek kénytelenek igazukat keresni. Az új mezőgazdasági munkástörvény sehol sem emlékezik meg vállalkozóról, hanem csak munkaadót és munkást ismer. (A törvényesináló urak valószínűleg megfélekedtek azokról a kényelem-

szertető földbirtokosokról, akik egy közvetítő kizsákmányolót is alkalmaznak a vállalkozók személyében, csak hogy ne kelljen a szegény munkásokkal bajlódniok). Kétségtelen, hogy a törvényhozók erről akaratukon kívül is megfélekedtek és így az új törvény ezen tekintetben máris hézagossá bizonyult. Kérdés ugyanis, hogy a földbirtokos a munkásokkal szemben szavatol-e járandóságukért, ha azt a vállalkozó ki nem fizeti. Ha a vállalkozó vagyonos, úgy minden bizonnyal behajtható a követelés, de ha nincs a vállalkozón mit behajtani, vajjon akkor az, kinek az arató munkások tényleg dolgoztak, tartozik-e a munkásoknak kárpótlással? Ez most nyílt kérdés, melyet aligha nem a baranyamegyei esetből kifolyólag fognak a felső fórumok első ízben eldönteni és ezen elvi határozat fogja az idevágó törvény hiányát pótolni.

— **(A legújabb válóok.)** Egy vagyonos külföldi vállalkozó kikelt arccal állított be egy ismert nevű fővárosi ügyvédhez, aki már évek óta volt a vállalkozó jogi képviselője az összes perekben.

A vállalkozó: Doktor ur, irjon egy sürgős válókeresetet a nevemben.

Az ügyvéd (megleپödve): Válópert? . .

A vállalkozó: Igen, igen. Képzeld csak, a feleségem ikreket szült.

Az ügyvéd (fokozódó megleپödéssel): És ezért akar válni?

A vállalkozó: Természetesen.

Az ügyvéd: De hiszen ez nem bontó ok.

A vállalkozó: Azt én nagyon jól tudom, de bizonyítékaim vannak, érti uram, bizonyítékaim, hogy az a két csecsemő mostoha-testvér.

Az ügyvéd: Bizonyítékai?

A vállalkozó: Ugy van, de hát miért csodálkozik ezen?

Az ügyvéd: Mert a mit ön mond, az lehetetlenség.

A vállalkozó (keserűen): Pedig én nem tévedek.

Az ügyvéd: De hát mi győzte meg önt?

A vállalkozó: Mi győzött meg? Hát az, hogy az egyik gyermek fehér, a másik pedig szerezsen.

— **(A háboru áldozatai.)** A szerencsétlen Spanyolországnak óriási áldozatokat okoz a háboru. A La Estatela című spanyol lap részletes kimutatást közöl, hogy mennyibe került Kuba szigete az országnak pénzben és vérben. E szerint a felkelés leküzdésére, a háboru költségeire 1895. március 4-től kezdve 1898. június 30-ig 1874 millió pezeta adott ki az állam. Egy ezüst pezeta egyenértékű a frankkal, így tehát Spanyolország mai pénzügyi helyzete mellett óriási kiadás ez. Még sokkal megdöbbentőbb az a veszteség, mely a spanyol hadsereget érte. A kimutatás szerint a három évi hadakozás alatt 200.000 katonát küldtek a szigetre. Ezek közül a harc-téren kevesen veszték el, 1 tábornok, 60 tiszt és 1314 katona meghalt a csatatéren, 1 tábornok, 81 tiszt és 704 katona meghalt a kapott sérülésektől, míg a sárgalázban 313 tiszt és 13.000 katona, más betegségben pedig 127 tiszt és 40.000 katona pusztult el. Minden ezer katona közül 521 veszett el Kubán s az összes veszteség legalább 100.000 ember lehet, a mit az is bizonyít, hogy a 200.000

főnyi spanyol haderőből a hivatalos kimutatások szerint 110,000 ember van most a szigeten. Azóta minden nap áldozatot követel a háboru. Otthon Spanyolországban százezer család ölt gyászt elveszett hozzátartozójáért, másik százezer pedig remeg és imádkozik a sziget hódítóival és félelmetes éghajlatával küzködőkért. Nem hiába kiált fel a spanyol ujság: Ilyen csapás még egy nemzetet sem ért.

— (**Gazda és munkások.**) A pécsi főszolgabírói hivatalban *Brázay Kálmán* országgyűlési képviselő, földbirtokos és néhány munkása jelentek meg tárgyaláson és pedig azért, mert a munkások nem akartak tovább dolgozni, ha a földbirtokos a nekik járó gabona részt össze nem hordatja és ki nem csépeletti. Dacára a szerződésben világosan kiírt feltételnek, hogy *Brázay* ezt csak akkor köteles megtenni, ha előbb saját gabonája már mind behordva és kicsépelve lesz, ma mégis hajlandó volt engedni a munkások óhájának s a jövő héten fogja behordatni és kicsépeletni gabonájukat. Így ez az eset is békés uton nyert elintézését, a mi annál örvedesebb, mert az idén nem sok hasonló fordult elő s azoknak elintézése is mindkét oldalulag megnyugtató hatással volt a kedélyekre.

— (**Egy főpap hirtelen halála.**) Temesvárott nagy izgalmat okozott tegnap reggel Karlsbadból érkezett sürgöny, mely lakonikus rövideggyel jelentette, hogy *Folly Emil*, a csanádegyházmegyei káptalan örkanokoka és pápai prelátus, hirtelen meghalt. *Folly*, aki alig töltötte be 56 évét s már

34 éves korában kanonok volt, tulajdonképen nem gyógyhasználatra, hanem üdülni járt Karlsbadban mert beteg sohasem volt. Annál le-sujtóbban hatott a gyász, mely a fenkölt lelkü, hazafias főpap halálát jelenlette. A káptalanság délután ülést tartott, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye. *Folly Emil* igen érdekes egyéniség volt. Mindenben a francia abbékra emlékeztetett, akik papi hivatásuk mellett a művészetek és a közélet minden mozgalma iránt érdeklődéssel tűntek ki. Az év egy részét Párisban és Versaillesben töltötte s egyáltalán sokat utazott. Jótékony-sága is közmondásos volt s ebben is finom költői lelke tükröződött. A télen pl. egy szegény családos nyomoréknak 300 frtot adott, hogy azon kintornát vásárolhasson.

— (**Bicikli tolvajok.**) Tegnap éjjel *Dreher Antal* dárdai ügyvéd lakásába ismeretlen tettesek behatoltak és elvitték kétszázhatvan forint értékű biciklijét. A dárdai csendőrség azonnal megindította a nyomozást a tettesek után, de még eddig nem sikerült semmi gyanújelre sem találnia.

— (**Mükedvelők Bogdásán.**) Bogdása s környékének édes vacatióját élvező ifjusága folyó hó 7-én igen szép s minden várakozáson felül sikerült vegyes tárgysorozatu táncmulatsággal egybekötött mükedvelői előadást rendezett a bogdásai ev. ref. iskolában. A műsor minden pontján meglátszott, hogy az előadók fáradságot nem ismerve képezték magukat s így a teljes siker sem maradt el; bőven kijutván a tapsból valamennyiöknek.

Szerepeltek: *Kuniti Jolán*, *Gróf Ilona*, *Záborszky Erzsi*, *Schönauer Klementin*, *Lukács Irma*; továbbá *Garzó György*, *Kain Ábel*, *Horváth József*, *Gróf Mihály és Sándor*, *Kurc József*. A tiszta jövedelem a bogdásai kath. és ev. ref. iskolák közt osztatott meg.

— (**Kilyukadt biciklik.**) Minden biciklista tudja, hogy a gummikerekek mily hamar kilyukadnak, pláne nálunk, a hol a gyerekek vasszegeket szórnak el az országuton. Azt is tudják, hogy az utközben kilyukadt kerékpár beragasztása mily nehézségekbe ütközik. Így hát jó lesz megjegyezniök a következő receptet, amelynek alapján jó ragasztó szerhez juthatnak. Ime: 10 rész guttaperchát, 16 r. kautschukot és 4 r. vizahólyagot jól összeméltelve 70 rész szénkénegben a megduzzadásig áztatunk, azután egy rész porított sellakkot, 10 rész (0.910 fs.) ammoniakban föloldunk és a két oldatot jól összerázzuk. A megragasztandó helyet előbb jól letisztítjuk, majd a megszáradásig erősen lekötjük.

— (**Elkobzott dinnye.**) A mai piacvizsgálat alkalmával a rendőrség három kofaasszonynál is talált olyan dinnyéket, melyek részben éretlenek voltak, részben pedig már rothadásnak indultak túlérettségük következtében. Mintegy huszonöt darabot koboztak el ma összesen az árusnőktől, akik szomoruan néztek a megsemmisítésre szánt dinnyék után.

— (**Kapitány, boltos, tanácsos.**) Nem sok olyan név van, a melyet az egyszerű társadalmi osztályhoz tartozó emberek is minden fönnakadás és változtatás nélkül tudnak kiejteni, de mégis van néhány ilyen, különösen azok, melyeknek viselői nagy körben ismert egyének. Valamelyik napon városunk ez

idő szerinti legfiatalabb tanácsosa a fürdőből jött föl reggel hivatala felé s utjában két asszony mellett haladt el, kiknek egyike hangosan magyarázta a másiknak, hogy: »Pedig mondtam a Reeh kapitánynak, megmondtam a Reeh kapitánynak... Erre már nem állhatta meg a tanácsos, hogy oda ne szóljon az asszonynak: Mit akar maga velem? Jaj, nagyságos tanácsos ur, csókolom a kezét, — szólt az asszony, — a Reeh *boltnak* mondtam én azt, csak úgy ment rá a szájam megszokásból a kapitány szóra.

— **(Bismark számokban.)** A francia lapok tudvalevőleg nem valami kegyeletes módon bucsúztatták el az elhunyt vaskancellárt az árnyékvilágból. Azoknak a cikkeknek a sorából, a miket a Bismark-gyűlölet produkált, kiválik Edmond Théry francia közgazdasági író közleménye, a ki az *Economiste Européen* hasábjain azzal az érdekes problémával foglalkozik: a Bismark politikája mennyi pénzt emésztette fel a világnak? A vaskancellár tudvalevőleg három nagy háboruban szerezte meg a szupremáciát Poroszországnak: a schleswig-holsteinival, a porosz-osztrákkal és a nagy német-francia hadjárattal. Ezeknek költségeit, a velük járó veszteségeket matematikai pontossággal meghatározni természetesen nem lehet. Ettől eltekintve azonban horribilis pénzébe került a világnak a militariszmus uralma, mely a német császárság megszületése óta a katonai budgetet hallatlan módon felduzzasztotta. A kilenc ország, melyre 1866 óta a katonai kiadások óriási és nyomasztó terheket

nehezdedtek, a következők: Franciaország, Oroszország, Németország, Ausztria-Magyarország, Olaszország, Anglia, Belgium, Hollandia és Svájc, tehát Europa összes számottevő hatalmai. Ezek az országok körülbelül negyedszázad óta tudvalevőleg a »fegyveres béke« áldásait élvezik, mely élvezet eddig, Théry számításai szerint, potom negyvenöt milliárdot emésztett föl. Tudjuk azonban, hogy a katonai budget emelkedését a hadi állomány fokozatos szaporítása okozta. Ez a szaporítás körülbelül nyolcszáz ezer embert tesz ki Európában, a mi másfél milliárd értékű munkavesztést jelent évenként. A Bismark-féle militarizmus tehát négy milliárd forintjába kerül esztendőnkint az európai civilizált államoknak.

— **(Udvarias szerkesztő.)** A lapszerkesztők általában igen udvarias emberek, de a legudvariasabb lapszerkesztőket Kinában találja meg az ember. Ott szó sem lehet arról, hogy a beküldött kéziratra az egyszerű »nem közölhető«-vel válaszoljanak. Ellenkezőleg: ha a szerkesztő egy kéziratot visszautasít, azt körülbelül ilyenformán teszi: »Fenséges fivére a napnak és holdnak, nagybátyja a csillagoknak! Ime, szolgád lábad elé borul, megcsókolja a földet és engedelmet kér arra, hogy beszélhesen és élhessen. Tisztelt kéziratod oly kegyes volt, hogy fenséges soraival fölkeresett minket. Elragadtatással olvastuk végig. Őseim csontjára mondom, soha ennyi páthoszt, soha ily magasan szárnyaló gondolatokat nem észleltem. Remegve küldöm vissza, mert ha e kincset kiadnám, a császár minden bizonynyal meg-

parancsolná, hogy nem szabad többé olyan valamit kinyomatni, ami nem legalább is olyan jó, mint ez. És ilyen jó dolgot a legközelebbi tizezer évben senkisésem fog irni, ennél fogva visszaküldöm a kéziratot. Tizezerszer bocsánatot kérek tőled. Fejem lábadnál nyugszik, bánj vele tetszés szerint. Szolgáid szolgája: a szerkesztő.«

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. augusztus 10. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 58 mm. (emelkedő.)

Hőmérsék = 14.5 °C

» maximuma: 31.0 °C

» minimuma: 21.0 °C

Párányomás: 10.6 mm.

Relatív nedvesség: 78%

Felhőzet: 10 Nimbus S W.

Szélirány s erő: N. 6.

Csapadék 24 órai: 1 mm eső.

Este 9 ó. 35' W-ben és SVE-ben villámlás, éjjel szélvihar.
Dr. Círer.

Szóbeli tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1898. évi augusztus 11-ikén.

1. Szomor Ferenc — ifju Szomor Ferencné d. e. 9 óra.
2. Pulló Ádám — Tóka György és neje d. e. 9 és fél óra.
3. Braun János — Marton Ignác és társai d. e. 10 óra.
4. Vida Imre — Horváth Juli d. e. 10 és fél óra.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:30
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:12	3:40	12:07
(B.-Szt.Lőrinczről B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:15, v. v. 3:46)				
Uj-Dombovár érk.	9:57	1:32	5:01	1:57
Kaposvár felé ind. gy. v. 10:08, sz. v. 1:56, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15) (Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombovárról ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
Budapestre k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20
		V. v.	Sz. v.	
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:29	6:34		
B.-Szt.-Lőrincz	9:04	7:11		
Barcs	10:51	8:55		
N.-Kanizsa	1:29	11:41		
Bécs	8:50	8:52		
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:20	8:18
Üszögh	5:50	12:25	4:34	8:30
Villány érk.	6:39	1:10	5:24	9:18
(Mohács felé sz. v. 7:00 v. v. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 9:51)				
Mohács érk.	7:44	11:35	2:39	12:35
Hajó közl. lefelé ind. reggel 8:30, fölfelé este 7:00				
Villány ind.	6:49	1:17	5:31	9:23
Eszék	8:08	2:25	6:44	10:40

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	8:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombovárra érk.	1:52	10:03	1:30	6:21
	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:03
Uj-Dombovárra érk.	2:26	4:46	9:52	2:07
Báttaszékről ind. tv. sz. sz. 9:52 sz. v. 9:53				
Dombovárra érkezik	1:40	12:55		
	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
Uj-Dombovár ind. 5:30	3:10	10:15	2:17	6:26
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:34	3:39
Pécsre érk.	8:18	5:15	12:04	4:10
	Sz. v.	Sz. v.		
Bécsből indul	6:40	7:40		
N.-Kanizsára érk.	1:35	3:42		
Barcsra érk.	4:50	7:21		
Pécsre	7:46	9:40		
	V. v.	V. v.	Tv. sz. sz.	
B.-Sellyéről indul	7:24	6:05	10:13	
B.-Szt.-Lőrinczre érk.	8:27	7:01	11:25	
Pécsre érk.	9:40	7:46	—	
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Eszékről indul	5:34	8:48	12:25	8:15
Villányba érk.	6:48	10:03	1:40	9:46
Mohácsról indul	5:50	9:15	12:20	8:25
Villányba érkezik	6:35	10:00	1:05	9:10
Villányból ind.	6:55	10:13	1:50	9:56
Pécsre érk.	8:01	11:23	2:53	11:30
Hajó érk. Mohácsra fölülről reggel 7:20, alulról d. u. 5:45				

Művészet, irodalom.

○ Hangulatok címen adott ki egy kis könyvet Semsey Gyula, megyei főlevéltáros, Nagybecskerekén. Szerző nem tartozik a professzionátus írói gárdába, hanem azért mint műkedvelő, sikeresen megállja a helyét. Mint munkájának címe is mutatja, nem érdekesítő

meséket dolgozott fel, de a szív érzelmeit, a lélek gondolatait adja elő. És ezek az így keletkezett alanyi leírások mind hangulatosak, mély érzésről, igaz érzelemről tanuskodók, s mentek minden pózólástól és misztikus homálytól, erőltetett rövidségtől és mesterkéltségtől, a mi az újabb írói nemzedék legfiatalabb tagjainál igen gyakori. Anyjáról, szerelméről, a meghasonlásról, az emberekről, a hitről, reményről és szeretetről ír szerzőnk ügyes tollal és sok igazsággal s könyve érdemes az elolvasásra. Kapható Nagybecskerekén a szerzőnél, egy forintért.

Törvénykezés.

§ **Katonák elővezetése.** Az igazságügyminiszter 25,168/98. sz. a. a következő körrendeletet intézte valamennyi büntető bírósághoz: »Hivatalos uton nyert értesülésem szerint oly esetekben, mikor tényleges szolgálatban álló tiszt vagy katonai hivatalnok a szolgálat megkezdése előtt elkövetett, tehát a polgári büntető bíróság hatásköréhez tartozó büntetendő cselekmény miatt mint terhelt, vagy vádlott megidézendő, a polgári bíróság ugyan szabályszerűen — az illetőnek előjáró parancsnoksága, vagy katonai hatósága útján — küldi meg az idéző végzést, egyúttal azonban annak szövegébe fölveszi, illetve nyomtatott úrlap szövegéből ki nem törli azon figyelmeztetést, hogy terhelt, illetve vádlott meg nem jelenése esetében annak elővezetése el fog rendeltetni. Minthogy pedig a polgári bíróság az idézésnek meg nem felelő tényleges katonai szolgálatban álló terheltek vagy vádlottak elővezetésére jogosítva nincs, hanem annak foganatosítására csak megkeresheti a katonai (honvéd) parancsnokságot, mely ezen irányban rendszerint, különösen tisztelnél vagy hivatalnokoknál egyszerű parancsadás útján intézkedik, minthogy eszerint az elővezetésre való figyelmeztetés kellő alappal nem bír, felhívom címet, hogy ezentul a tényleges katonai (honvéd-, csendőr) szolgálatban álló tisztok vagy katonai hivatalnokok megidézésénél az elővezetésre való figyelmeztetést mellőzze, illetve ha ily idézésekre nyomtatott úrlapokat használ, a szöveg ezen részét törölje. Erdély s. k.«

TÁVIRATOK.

— **Spanyol-amerikai háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mac Kinley, az amerikai unió elnöke tegnap egy órán keresztül értekezett Cambon francia nagykövettel a békekötés feltételeiről. A tanácskozás eredményét eddig titokban tartják.

Madridi hírek szerint Puestoneban több spanyol hivatalnok állást fogadott el az amerikaiaktól.

— **Dreyfus-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisból megerősítik a hírt, hogy a köztársaság ügyésze és Bertulus vizsgálóbíró között konfliktus történt. A vizsgálóbíró ugyanis az ügyész indítványával ellentétesen Eszterházyt és Payst esküdtszék elé utasította. Ez újabb nézeteltérés ügyében a vádtanács fog dönteni.

— **Megkerült a biciklis hölgy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nagy Ferencné, azt a biciklis hölgyet, akire Vesztróczy fővárosi elöljáró a hivatalos pénzt elköltötte s aki eddig ismeretlen helyen lappangott, a rendőrség ma Budapesten letartóztatta.

— **Mint aki dolgát jól elvégezte . . .** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Goluhowszky külügyminiszter Ischlból, hol az uralkodót informálta a kiegyezési ügy állásáról, ma visszatért Bécsbe.

— **Közeledés Páris és Berlin között.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy a francia fővárost legközelebb telefonhálózattal kötik össze a németek metropolisával, Berlinnel.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, aug. 10.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8:26; későbbi szállítás: — — —
Tengeri, augusztusra: 4:22; őszre: 4:86. — Rozs, őszre: 6:53. — Zab, őszre: 5:35.

Az értéktőzsdén az áruk a következők: Osztrák hitelrészvény: 361:50. — Magyar hitelrészvény: 395:75 — Államvasut: 361:30.

Nyilt-tér.*)

Szolgabírói igazságszolgáltatás!

Nőm f. é. aug. 5-én cselédugyben megjelent Svastics Nándor szigetvári szolgabíró úr előtt, hol nőm a lopáson rajtért cselédet nem illő elnevezéssel illette, miért először figyelmeztetve is lett, de ezután az illető cseléd részéről oly gyalázatos, a tárgytól teljesen eltérő sértést kellett végighallgatnia, a melyet megtorlandó, nőm fenyegetve a cselédet, szintén nem válogatott a szavakkal, védte magát. A női becsületén ejtett ily sértés bármely tisztességes nőt is kihozott volna sodrából, s a szolgabíró ur mit tett? Nőmet 20 forint rendbirságban marasztalta el, míg a tolvajlás on rajtért cselédnek csak azt mondta: ez nem tartozik ide. Nemde helyesen tette? Ekkor fölhevta nőmet, hogy a 20 forintot nyomban fizesse le, mire nőm azt felelte, nincs nálam pénz, majd lemegyek s hozok (a házban lakom). Erre a szolgabíró úr azt mondta: *nem! itt tartóztatom!* majd lemegy a hivatal huszárja. A szolgálta le is jött hozzám s én magam adtam át neki a 20 forintot; — míg a cseléd büntetlenül, diadallal vonult ki a hivatalból. Ezek után azt kérdezem, igazságos volt-e ezen eljárás? Volt-e joga egy szolgabírónak egy tisztességes, önálló polgár nejét 20 forint rendbirság miatt ott tartóztatni? Ennek megítélését a közvéleményre bízom. Én ez eljárásban a személyes szabadság megsértését látom s ezen páratlanul tapintatos eljárást, mely a főbíró úr távollétében történt, Somogyvármegye nagyságos alispánjának figyelmébe ajánlom.

Szigetvár, 1898. augusztus 11-én.

Kozary Ede.

nyomdatulajdonos, papirkereskedő.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

1282. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetés.

A dárdai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Martinov Mátó és Martinov Gyuka hgmároki lakosok végrehajthatóknak Matits Ádám és tsai végrehajtást szenvedettek ellen, 33 frt 50 kr. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő, Hgmárok községben a 13. sz. tjkvben felvett a I. a. felvett 268, 379, 392, 464, 797, 846 és 2896. hrsz. ingatlanokból Matits Ádámot, kk. Matits Vinkot és Matits Márta, férj. Zoits Vinkonét illető $\frac{5}{12}$ részére 995 frt és a hgmároki 534. hrsz. tjkvben felvett 2188. hrsz. ingatlanból Matits Ádámot, kk. Matits Vinkot és Matits Márta, férj. Zoits Vinkonét illető fele részére 162 frt 50 krban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi augusztus hó 26-ik napján d. e. 10 órakor Hgmárok községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 99 frt 50 krt, 16 frt 25 krt készpénzben, vagy az 1881. 60 t. cz. 42. §-a jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszt. rend. 8. §. a. kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénzének előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tkvi. hatóságnál 1898. évi február hó 11. napján

Maurer Frigyes
kir. albiró.

4290. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetés.

A dárdai kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Stankovics Döme dárdai ügyvéd végrehajthatóknak, Pecsulia Milutin és neje Markovics Dafina hg.-szöllősi lakosok végrehajtást szenvedettek ellen 900 fornt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő Hg-Szöllős községben a 950. sz. tjkvben felvett 226/a. hrsz. 179/a. sorsz. házra és belsőségre 497 frt, a hg-szöllősi 164. sz. tjkvben felvett 1788/b., 1523/286/a., 1983/34/b. hrsz. ingatlanokra 59 frt 40 kr, a hg-szöllősi 1434. sz. tjkvben felvett 727/b., 1163/a., 1344/a. hrsz. ingatlanokra 1196 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi szeptember hó 6. napján d. e. 10 órakor Hg-Szöllős községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának tíz százalékát, vagyis 49 forint 70 krajcárt, 5 forint 94 krajcárt és 119 forint 60 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. 60. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál, 1898. évi június hó 15. napján.

Maurer Frigyes
kir. aljárásbíró.

Lakás kiadó!

Pécsett árpád-utca 30. sz. alatt egy 4 szoba, előszoba, konyha és mellék-helyiségekből álló lakás kiadó.

2665. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetés.

A dárdai kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Vajda István laskói lakos végrehajthatóknak, Kis István laskói lakos végrehajtást szenvedett ellen 200 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbiróság területén levő, laskó községben a 421. sz. tjkvben felvett 61. hrsz. 253. sorsz. házra 490 frt, ugyanezen tjkvben felvett 466/b. hrsz. ingatlanra 110 frt, ugyanezen tjkvben felvett legelőből B. 420. t. a. $\frac{2}{555}$ résznek $\frac{5}{6}$ részére 189 frt 33 kr., ugyanezen tjkvben felvett 6 sorsz. alatti erdőből

419 t. a. $\frac{2}{555}$ részre 46 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi szeptember hó 1. napján d. e. 10 órakor Laskó községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 49 frt, 11 frt, 18 forint 90 krajcár, 4 forint 60 krajcárt készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-c. 42. §. a. jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság, mint tkvi hatóságnál 1898. évi április hó 12-ik napján.

Maurer Frigyes
kir. aljárásbíró.

Kaiser H. F. puskaműves

Pécsett, Király-utca 38.

Ajánlja a közeledő vadászati idényre jól berendezett **mindennemű**

fegyver és vadászati cikkek

raktárát; úgy a **világhírű**

Styria-kerékpárok

egyedüli raktárát Pécsett, mely kerékpárokból az előrehaladott idény miatt rendkívül olcsón, **20%-al a gyári áron alul** szállít.

Minden e szakmába vágó javítások elfogadtatnak.

A pécsi nyilvános 3 osztályu Porges-féle felső kereskedelmi iskola

jövő (24-ik) tanéve f. év szeptember hó 1. napján nyílik meg.

Ez az intézet az ország többi felső kereskedelmi iskoláival (akadémiákkal) teljesen egy rangban áll és a végzett növendékek az érettségi vizsgálat letételével az egy évi önkéntesi jog kedvezményében részesülnek.

A beiratások az intézet helyiségében Pécsett (Kossuth-utca 5. sz.) történnek f. é. augusztus hó 31-től kezdve.

Ugyanott folynak a beiratások

a nyilvános polgári fiu-iskolába,

mely Pécs sz. kir. város segélyezése mellett nyílt meg.

Bővebb felvilágosítást nyújt

az igazgatóság.

Pécsett, 1898. évi augusztus hó.